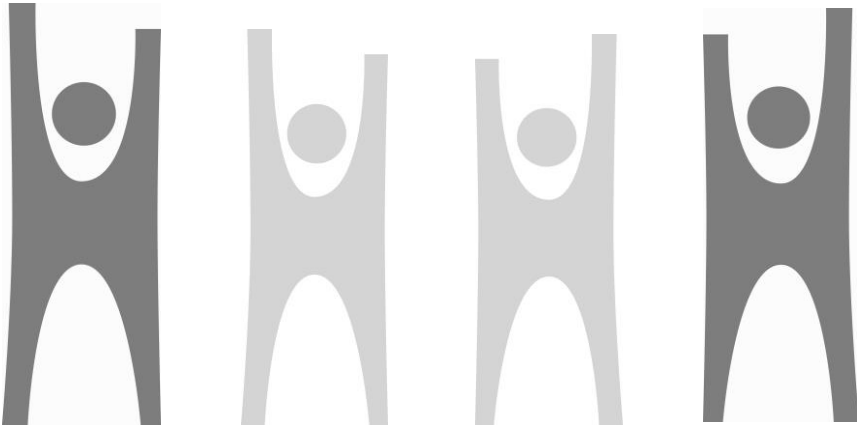

Oktober 2022

Nummer 3

Midden - Zuid Twente

HVMANISTISCH
VERBOND

HV BERICHTEN

INHOUD VAN DIT NUMMER

PAG. TITEL

- 1 Van de Redactie
- 1 Iets meer nieuws van de Activiteitencommissie over de Nieuwjaarsbijeenkomst.
- 2 Verslag van de Seizoensopening in Ootmarsum van de hand van Agnes Coomans met foto's van Norbert de Beer en Chris van Pareren.
- 4 Verslag van de bijeenkomst met Pieter-Jan Klok over Grondrechten, eveneens van Agnes Coomans met foto's van Hédwig Berkel.
- 5 Ter nagedachtenis aan Arjen de Groot
- 7 Uitnodiging voor de bijeenkomst op 20 november over de Balkan.
- 8 Adressen

COLOFON

HV-Berichten: ledenblad van het Humanistisch Verbond afdeling Midden- en Zuid-Twente. 4 editie. Oplage dit nummer 345 stuks.

Redactie: Norbert de Beer nadebeer@home.nl

Verspreiding: Peter Smit. Tel. (06) 50 64 57 60

Het volgende nummer (4) komt uit in december **2022**.

Kopij voor dit nummer aanleveren uiterlijk op **30 november 2022**

Versterking Bestuur

Wij zijn nog steeds op zoek naar mensen die tot het bestuur willen toetreden. De functie van voorzitter is vacant, maar ook willen we graag uitbreiding van het bestuur. Welke (jonge) HV-er voelt zich geroepen?

Informatie bij Norbert de Beer 06-49928200.

Van de redactie

Nummer 3 van de HV-Berichten van het jaar 2022 ligt weer voor u met daarin de uitnodiging voor de bijeenkomst op zondag 20 november a.s. om 10.30 uur in het NIVON-gebouw, Lodewijkstraat 1 in Hengelo.

Agnes Coomans heeft mooie verslagen opgesteld van de Seizoensopening op 3 september en van de avond met Pieter-Jan Klok op 3 oktober.

Op de valreep kwam nog het bericht van het overlijden van Arjen de Groot. Jaap de Boer heeft een mooi stukje ter nagedachtenis geschreven.

Nieuwjaarsbijeenkomst 8 januari 2023 in Florilympha

“De activiteitencommissie is druk bezig met de voorbereidingen voor de Nieuwjaarsbijeenkomst 2023. Nog niet alles is bekend. Wat we wel kunnen zeggen is dat we 's ochtends beginnen met een boeiende lezing over klimaat en energie, met ruimte voor vragen en opmerkingen. Ook zal er aandacht zijn voor een belangrijk punt uit het meerjarenbeleidsplan 2022 – 2026 “Een nieuw perspectief” en wel het volgende: “Zo is het humanisme in de loop der jaren gegroeid van een antropocentrische levensbeschouwing (de mens centraal) naar een levensbeschouwing die de mens ziet als onderdeel van de natuur en de wereld. Onder de naam ecohumanisme geven we een nieuwe dimensie aan het mensgerichte humanisme van de twintigste eeuw”

Wat kunnen en willen we zelf doen als het om duurzaamheid gaat? Zoals gewoonlijk is er volop tijd om elkaar te ontmoeten en bij te praten.

Margriet Meijling

SEIZOENSOPENING ZATERDAG 3 SEPTEMBER 2022 BEZOEK AAN HET OPENLUCHTMUSEUM OOTMARSUM EN MUSEUM DROSTENHUIS

Het is een zinderend warme nazomer dag met een vleugje wind wanneer 21 HV-leden rond het middaguur binnen druppelen in het vriendelijke restaurant naast het Openluchtmuseum Ootmarsum. In een schaduwrijke, aparte ruimte wordt iedereen voorzien van koffie en krentenwegge en welkom geheten door Margriet Meijling en Jan Meinsma die verheugd zijn ook enkele nieuwe gezichten te zien naast de vele vertrouwde. Het is fijn te merken hoe ongedwongen en levendig de sfeer is, daaruit blijkt hoe belangrijk het onderdeel ontmoeting in de opzet van deze middag is waar we ruim de tijd krijgen om met elkaar van gedachten te wisselen.

Rond de klok van twee beginnen we aan de rondleiding door het Openluchtmuseum. We worden verdeeld in twee groepen met elk een eigen gids. In hun verhalen zullen ze ons meenemen naar het Twente van vroeger.

Onze vriendelijke gids Theo heeft een prettige, duidelijke stem waarmee hij ons welkom heet in het land van de "Heeren en Boeren". Het Openluchtmuseum is prachtig gelegen in een parkachtig landschap. De authentieke, uitstekend onderhouden gebouwen met elk hun eigen inventaris en de daarbij passende verhalen geven een boeiend overzicht van het leven in Twente zo'n 100 jaar geleden: dicht bij de natuur, sober, zelfvoorzienend en ambachtelijk.

In het museumgebouw "De Weemhof" zien we een kleurrijk mozaïek van keramische steentjes waarin het ontstaan van de Twentse textielindustrie wordt uitgebeeld. In de diverse werkschuren laat de gids ons zien hoe eenvoudige gereedschappen zich door steeds inventievere toepassingen in de loop der jaren ontwikkelden. We kijken binnen in het Los Hoes: het boerenwoonhuis waar de bewoners en het vee onder één dak leefden, we zien de wagenmakerij, de smidse (in de zestiger

jaren waren er nog 4 smeden in Ootmarsum) en de kapschuur. De gids slaat ook de Tuffelkelder niet over (Tuffel is Twents voor aardappel). Een leuk aspect van zijn onderhoudende verhalen zijn de verklaringen van spreekwoorden en gezegden die ontleend blijken aan het boerenleven. In een van de bijgebouwen worden we onthaald op een "sagenlikeurtje" en kunnen we even verkoeling zoeken na het buiten lopen in de warme zon.

In de stadsboerderij Eppink krijgen we al een voorproefje te zien van het leven van de Heeren. Er is een mooi ingerichte expo-sitie over Willem Jan van Beverforde, de laatste hofmeijer van Twente.

Tegen het einde van de rondleiding

nemen we nog een kijkje bij het schilderachtig gelegen waterrad aan de rand van het park. En wie water zegt, zegt papier en zo werd vijf jaar geleden in het bijgebouw-

tje een replica van een papiermolen aangelegd waar we even binnenlopen. Hier eindigt onze rondwandeling in het land van de Boeren. Onze gids krijgt een dankbaar applaus en wij maken de overstap naar het land van de Heeren, de bestuurders van vroeger.

In Museum Het Drostenhuis aan de Walstraat worden we welkom gehe-

ten door een gids die bevolgen vertelt over de rijke historie van dit statige pand. Hier heeft in de 18^e eeuw Hendrik Knijpinga Cramer gewoond, drost van Twente en burgemeester van Ootmarsum die het huis in de toenmalig populaire Napoleontische Empire stijl inrichtte. In de jaren na diens dood werd het huis een fabrikantenwoning. In 1965 besloot het echtpaar Mulder-van Eerde het huis in te richten in diezelfde Empirestijl. De gids vertelt met hoeveel zorgvuldigheid en liefde het meubilair, de

antieke voorwerpen en de schilderijen werden uitgezocht en wij, de bezoekers, kunnen dankzij hen, voor even terug stappen in een andere tijd en genieten van dit intieme, kleurrijke herenhuis. Weer buiten blijven we nog even in de sfeer van het verleden want Ootmarsum is

door de eeuwen heen weinig veranderd en werd met recht in 1996 als beschermd stadsgezicht aangewezen. De groep waaiert uiteen in het centrum voor een hapje of een drankje. We kunnen terugzien op een vrolijke en interessante middag in het land van de Heeren en Boeren.

Agnes Coomans

Een avond met Pieter-Jan Klok over het belang van Grondrechten.

We schrijven 3 oktober. In de kleine zaal van De Voorhof in Delden worden de leden hartelijk ontvangen door de kosteres die de koffie al heeft klaargezet voor de 18 HV-leden die deze avond komen luisteren naar spreker Pieter-Jan Klok die mooi op tijd arriveert. Hij is universitair docent aan de Universiteit van Twente en lid van onze afdeling. Hij zal een lezing houden over het belang van grondrechten.

Nadat Margriet Meijling hem heeft geïntroduceerd haast de spreker zich te zeggen dat het niet de bedoeling is dat hij een officiële lezing houdt, hij wil graag dat mensen met hem meedenken en hem waar nodig onderbreken. Hij vat meteen de koe bij de hoorns en vraagt ons welke associaties we hebben bij het woord grondrechten. Er wordt direct gereageerd met o.a. antwoorden als recht op schone lucht, recht op zorg, recht op vrijheid van meningsuiting.

Om zijn verhaal structuur te geven toont de spreker via tekst op het scherm een lijst van grondrechten die worden onderverdeeld in klassieke en sociale grondrechten. Klassieke grondrechten bieden de burgers met name bescherming tegen de overheid zoals het recht op vrijheid van meningsuiting. Sociale grondrechten leggen opdrachten voor de overheid vast om voorzieningen te treffen voor het maatschappelijk functioneren van de burger. Als voorbeeld de zorg van de over-

heid voor de bescherming van het milieu. We tellen ruim 20 grondrechten en de spreker neemt ze stuk voor stuk met ons door.

Het grondrecht over de onaantastbaarheid van het lichaam maakt vragen bij het gehoor los die betrekking hebben op de Covidcrisis. Hoe ga je om met een situatie van tegenstrijdige grondrechten waarbij enerzijds het recht op zelfbeschikking van de één tegenover het recht op gezondheid van de ander staat?

Bij bespreking van het grondrecht gelijke behandeling en discriminatie wordt een vraag gesteld over het selecteren op leeftijd bij b.v. bij het zoeken naar werk. Het grondrecht op rechtsbijstand baart het gehoor zorgen: er zijn immers zoveel mensen die de weg naar de rechter niet weten te vinden.

Concluderend besluit Pieter Jan zijn verhaal dat het stelsel van grondrechten veelvormig en complex is en dat grondrechten regelmatig met elkaar in conflict komen zeker op gebieden waar ze niet alleen de relatie overheid-burger betreffen maar juist ook de relaties tussen burgers onderling. "En dat komt best vaak voor". Die onderkoelde humor kunnen we aan het slot van een ernstige avond wel waarderen.

Agnes Coomans

Arjen de Groot. 1929-2022.

Op 7 oktober 2022 is Arjen de Groot overleden. Hij was samen met Mieke zijn vrouw lid geworden op 1 januari 1960 en daarmee werd hij een lid met bijna het langst durende lidmaatschap van onze afdeling van het Verbond.

Hij was, en veel leden zullen dat kunnen beamen een zeer geïnteresseerd en actief lid. Hij bezocht vele bijeenkomsten en toonde zich vaak

bij een nabespreking heel betrokken bij het onderwerp. Maar hij was ook op velerlei terrein actief buiten de gewone bijeenkomsten. Zo was hij jarenlang betrokken bij de Humanistische Uitvaartbegeleiding (HUB) als spreker. Hij was een van de weinigen die dat desgewenst ook in het Twents kon doen. In begin jaren 70 zette hij mede een gespreksgroep op in Losser en die is met wat mutaties doorgelopen tot ongeveer 2013. Ook is hij lang lid geweest van de programmacommissie en daarmee medeverantwoordelijk voor heel veel bijeenkomsten.

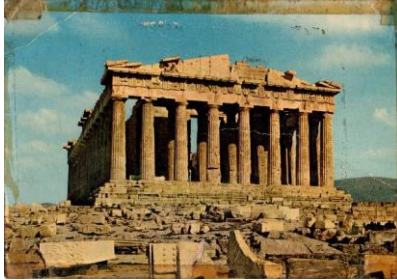
In zijn persoonlijke leven had hij het moeilijk. Zijn ouders waren beide lid van de NSB waar zijn vader als politieman ook Joden ophaalde. Op Dolle Dinsdag (september 1944) vluchtte het gezin naar Duitsland waar Arjen tegen zijn zin ingelijfd werd bij de Waffen-SS. Gelukkig heeft hij nooit actief deelgenomen aan de strijd. De oorlog was het net op tijd afgelopen. Terug in Nederland werd hij nog jarenlang gevangen gehouden. En dan te bedenken dat hij nog maar 15 jaar oud was toen de oorlog beëindigd werd. Alsof hij als kind al dergelijke beslissingen had kunnen nemen. Hij heeft geprobeerd met zijn vader het gesprek hierover aan te gaan: Waarom ben jij lid geworden van die club? En waarom heb je later niet bedankt toen je zag dat het helemaal fout was? Maar zijn vader ging daar nooit op in. Zelf is Arjen, net als Mieke, een heel andere kant opgegaan en is humanist geworden. En niet alleen maar lid van het Verbond maar helemaal humanist in woord en daad.

Ik wil dit in memoriam eindigen met iets wat in HV-verband gebeurde maar eigenlijk niets met het humanisme te maken heeft: op Hemelvaartsdag 28 mei 1987 had de voormalige afdeling Enschede een fietstocht gepland om vanuit Enschede de uit Losser verhuisde Arjen en Mieke te bezoeken in hun nieuwe woning in Enter. Uiteindelijk is een kleine groep naar Enter gefietst. Daar heeft een deel van hen onkruid getrokken in hun nieuwe tuin en zijn ze via Twickel weer teruggefietst.

Jaap de Boer

Zondag 20 November in het NIVON-gebouw in Hengelo.

De Balkan

Ondergetekende neemt je mee op een literaire reis over een deel van Europa, dat de brug tussen Oost en West vormt.

Wie heeft niet boeken van A. den Doollaard gelezen, zoals "Het land achter Gods rug".

Het begon bij mij met een liefde voor Griekenland, wat niet gek is voor iemand die gymnasium en 3 jaar klassieke talen heeft gedaan.

Sinds de uitbreiding van Europa met de landen in Zuidoost-Europa na de val van de muur kon ik mijn belangstelling verbreden naar de hele Balkan.

Ik zal proberen met beelden en woorden iets van mijn fascinatie met dit deel van Europa aan jullie over te brengen.

Norbert de Beer